

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri Societatis Jesu Brevis Vitæ Historia
cum ejusdem Concordia Quietis & Laboris in Oratione,
Expositione in Psalmum Miserere, Considerationibus de
Inferno, Expositione Cantici ...**

Massei, Giuseppe

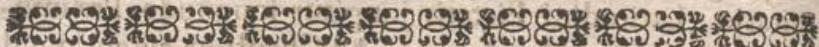
AUGUSTÆ Vindel. & DILINGÆ, 1707

VD18 12383155

cap. 3. Perpenditur, an circa modum Contemplandi idonea regula sit,
initium facere orationi spontanea suspensione trium facultatum
internarum, generatim sumptarum dum homo, quoad ejus potest, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-47773

In hunc locum, istud dicatur de tota Trinitate, ut interpretatus est Hugo Cardinalis, & cum dicitur: *Et quem misisti IESUM Christum: dicatur de Filij Humanitate.* Et causa est, quia ista terra viventium, quae est ista Sacrosancta Humanitas, fluit lac & mel, quae est promulsis quædam deliciarum celestium, quæ largè exundant ad animam in excelso contemplatione beandam. Atque haec de objecto sufficient.

Caput III.

Perpenditur an circa Modum contemplandi idonea regula sit, initium facere Orationi spontanea suspensione trium facultatum internarum, generatim sumptuarum, dum Homo, quoad ejus potest, abstinet ab exercitio Imaginationis, Intellectus, & Voluntatis, ut sic quietem ingrediatur.

I.

Secunda lex, quæ tironibus Contemplationis, multum negotij faciescit, ad Modum contemplandi pertinet. Contendunt enim Magistri isti; ad talis actus perfectioinem necessarium esse ponere omnes imagines, omnes intelleciones, affectus omnes; aut saltem illos non excitare: hærendo tantum, ut supra jam insinuatum est, coram DEO fide quadam simplicissimâ, non spectando aliud, quam transigere tempus cum ipso in silentio, haud aliter quam qui scit se amicum habere præsentem, & hoc uno contentus est.

Est

Est ista Quies ineffabilis: ita est: sed hæc non est omnium: eorum tantum est, qui in perpetua quadam amoris Divini exercitatione vivunt. Sed ne isti quidem jus ad eam ullum prætendere possunt; sed necesse habent ipsi quoque cum sponsa interdum suspirare. *Quæsivi illum, Cant. 3.1.*
& non inveni. Siquidem, ut S. Teresa pluribus locis pro-
fessa est, si DEUS nobis non concedit interiorem illum re-
cessum, quidquid demum nos conemur, nunquam illum consequi licebit.

Quid fiet igitur, si hanc nobis Quietem DEUS nos largitur? Perfectus recessus intra se & collectio, est cor-
cors illa attentio, quâ DEO suo præsentî auscultant tres
facultates, tanto præstantior, quanto simplicior. Quies,
est tranquillitas animæ undeque contentæ, quæ rece-
sui illi, & otio facultatum superadditur. In recessu &
otio metuunt facultates, ne à sensibus externis turbentur:
unde illi, qui ad talem statum pertingunt in Oratione,
claudunt oculos, & metuunt, ut Sancta observavit, tussi-
te, commovere se, expuere, perinde ac si ab his ejus otij
conservatio penderet. In plena Quietè non metuunt. Si
proin nos conatu nostro non possumus assequi otium illud
ac ferias quotiescumque nobis placet, quod tamen possunt
histrices, limaces & conchilia, quæ se, quoties lubet, in-
tra se recipiunt, quâ tandem ratione ipsam adeò Quietem
assequemur? *Recessus, de quo loquimur, non est in potestate Mans. 4.*
nostra, ait Sancta, sed obtinetur, quoties DEO placet facere c. 3.
nobis istam gratiam.

Quis igitur capiat, quæ ratio exigat, ut omnibus ad contemplationem aspirantibus scribatur hæc lex, ut Orationem ingressi confessim incipient desiderare hanc Quietem, quæ est apex illius; à suspendenda inquam exercita-

G 3

tione

tione qualibet internarum trium facultatum , Phantasie, Intellectus , & ipsius adeò Voluntatis , cùm Quietem istam à nostro pendere arbitrio DEUS noluerit ?

Quin imò sicut Meditantibus istud documentum datur , ut inventa in primo punc̄to desiderata consolatione , porro non progrediantur , sed in eo sistant ad fruendum DEO ; cùm aliter facere esset finem relinquere propter

S.Ignat.in media. In punc̄to, in quo asscutus fuero quæstam consolatio-
Exer. Spi- nem , conquiescere debo , sine transcurrenti anxietate , donec
rit. ad- mihi satisfecero . Sic contemplanti istud dari debet , ut si

aliter enim facere , esset velle finem sine mediis : cùm ne-
mo unquam sat̄is capere possit , quod optimum ad impe-
trandum conjunctionem cum DEO medium sit , non uti
dictis facultatibus , sed iis otium & velut justitium ab omni
opere imperare . Quid enim quæso est , si qua Sanctis fides ,
quærere conjunctionem cum DEO , quâm omnes tres fa-
cultates nostras concordi studio ad eam consequendam ap-
plicare , et si hoc sine labore ac difficultate non fiat ?

Mortificatio , Humilitas , Obedientia , Abnegatio
pravorum appetituū , optimè præparant hominem ad hanc
conjunctionem , quis id nescit ? sed ad rem nostram non
sufficiunt . Si sufficerent ; quid necesse esset ad orandum
accedere ? acceditur ad orandum , ad dictas toties facul-
tates DEO implendas . Et ad hoc satis etiam non est geni-
bus nisi instar statuæ . Hæc siquidem præparatio sanctissi-
ma est , sed non est propria & proxima ad efficiendum , ut
DEUS se ipsum nobis communicet modo saepius indi-
cato . Ferre æquo & patienti animo morbos , non est
sufficiens ad sanitatem recuperandam præparatio . Ne-
cessitatem

cesser est huic conjungere proximam, quæ consistit in vocando Medico. Ferre æquo animo ignorantiam non est sufficiens ad scientiam obtinendam præparatio: addere oportet proximam, quæ consistit in consulendo Magistro & Doctore. Tolerare fortis animo adversa, itinè abjecere sese, obedire promptè, vincere sese & edomare motus animi, supra omnem Pachomium, non est præparatio sufficiens ad homines concionando ad meliorem frugem reducendos; necesse est huic jungere alteram, & excogitare rationes ad eos permovendos idoneas. Non dissimili modo ad satiandas DEO nostras facultates sufficiens præparatio non est, trunci instar stare in loco orationis, quando intra nostros limites juvare nos ipsos possimus; nam illa alia, si multum, remota tantum est præparatio. Propria & proxima est, impendere ipsas illas facultates, ad querendum DEUM pro illarum modo sic ut non tantum fide nō rint, præsentem in ipsis esse DEUM, sed ut eundem etiam quantum valent experiantur, illo gaudeant, eum gūstent, loquentem sibi auscultent, & ab eo recipient gratum illud commercium, quod quietæ orationis mentalis finis est.

II.

VErùm, pruritus iste efficiendi his tempnibus, ut orationis tempore facultates toties mominatae ferientur penitus, eò usqueque progressus est, ut, dummodo homo non plena voluntate aberret ad alia, à nonnullis illi suadeatur, nec quidquamquærat aliud; quasi sola de DEO præsente fides defectum alium omnem suppleat.

Citatur in hujus doctrinæ favorem S. Thomas; qui ^{2.2. q. 83.} docuit, quod prima orandi Intentio eam vim habeat, ut ^{a. 13.} postmodum omnis secuta oratio non tantum digna sit mercede,

cede, sed etiam impetrare aliquid à DEO valeat, vel in gratiis omnium aberrationum, quibus animus aliò non volens evagetur: & tandem est, qui doctrinam hanc suam non ut victor tantùm, sed in re tanti momenti triumphator ita concludat: *Videat nunc qui volet, an S. Doctor clarius in rem nostram loqui potuisset.* Et tamen S. Doctor, si libereret ejus locum afferre integrum, non autem trûcum & mutilum, ut illis familiare est, qui non veritatem, sed opinionem sum assertam volunt, tam diserte doctrinam oppositionem tradidit, ut res admiratione sit digna.

Ait igitur, Angelico illo suo lumine, quo donatus à DEO fuit, triplicem esse, quem Oratio afferat, fructum. Primus est Meritum, qui est communis omni actui bono. Et ad hoc docet, sufficere intentionem primam, quâ quis voluit ponere actionem illam, et si subinde hæc intentio in operando non perleveret. Secundus fructus est Impetratio, qui est proprius Orationis; & ad hunc docet etiam sufficere intentionem primam, quæ id spectabat ut impetraret: ad hanc enim DEUS præcipue attendit, & non ad aberrationes, quæ subinde non volenti accidunt. Sed ultra duos hos fructus, addidit mox Sanctus, est & tertius, qui consistit in spirituali Refectione animæ: & ad hunc ait non sufficere primam orandi intentionem, sed necessariam

2.2. q. 82. esse attentionem continuaram. **Tertius autem effectus orationis est**, quem præsentialiter efficit, scilicet, quadam spiritualis refectio mentis; & ad hoc de necessitate requiritur in Oratione attentio, unde dicitur 1. Cor. 14. Si orem lingua, mens mea sine fructu est. Hinc autem S. Doctor præclarè monuit, quæstionem ejusmodi, an sufficiat in Oratione habere intentionem primam orandi, locum propriè non habere in orationementali, sed in Vocali tantum, quæ fit recitan-

2.13.

recitando v. g. officium divinum, Litanias, Coronam B.V. aut alias similes preces. *Quæstio hæc præcipue habet locum in Oratione vocali:* Quia in oratione mentali rationi huic locum non esse ambigere prudenter nemo potest; cum hujus scopus non sit mereri tantum & impetrare, sed animum pascere.

Quomodo igitur fieri potuit, ut locus hic S. Thomæ adduceretur ad asserendum, debere hominem adstantem coram DEO sine ulla cura impendendi, licet possit, facultates suas internas, contentum primo illo suo actu, quo se ibi constituit ad orandum in Fide; dum his ipsis S. Doctoris verbis è diametro opposita sententia adstruitur?

Si Homo, quantumcunque conetur, efficere tamen non potest, ne mens aberret alio, & cogitationes effrenes evagentur, tum enimvero non est quod se affligat, aut animum desponeat, quasi operam orando perdidit: tum enim pro Refocillatione, quæ deficit, dabit illi DEUS yigorem illum internum, quo ipse animum etiam absque cibo restaurare potest: mera temeritas est velle vivere sine cibo, aut nolle cibum alium, quam qui cælo sicut Manna depluat.

III.

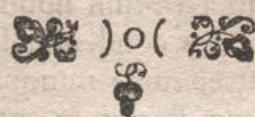
Si proin placuerit evolvere, quidquid Sancti de Contemplatione tractando scriptum nobis reliquere, patebit manifestè, nunquam illos condemnasse Imagines & Phantasmata, sed eorum strepitum: nunquam condemnasse ratiocinationes, sed earum strepitum; nunquam affectus voluntatis, sed eorum strepitum. Si enim dicatur quod in Contemplatione ista nimis anxie procurare, multum no-

H

ccat,

ceat, bene habet. At non ita, si dicatur, quod Contemplationi impedimento sit haec placide, & sine nimia solitudine procurare: neque enim haec unquam fuit Sanctorum doctrina. Imò S. Mater Teresia, quæ tam egregie hanc Contemplandi formam examinavit, quam novi isti Magistri docent, sic pronuntiavit: *Cum DEUS nobis facultates nostras nobis dederit, ut illis ad operandum utamur, non oportet eas incantare, sed permittendum est, ut officio suo functione gantur, donec eas DEUS ipse ad altiora evehat.* Perpendit tantum, quod quietis tempore hoc fiat sine strepitu, ne ignis suffocetur parum opportuna exaggeratione lignorum, quibus ille esset nutriendus. Atque hoc est, quod & ego strenue propugnare toto hoc libro constitui.

Sed enī adverto esse aliquem, qui imponere hīc mihi conetur, mutando vocem Incantationis facultatum in vocem Obtutūs fixi, quod nomen veræ Contemplationi convenit, usque adeo splendidum est. Huic igitur discutiendo danda est opera: ut enim in Oratione dari potest Obtutus fixus, cuius summa sit utilitas; ita dari aliis potest, qui nullius penitus sit valoris. Rogo igitur Lectorem, ut hīc sit perquam attentus; nec enim leve fraudis periculum est: *Nemo vos seducat inanibus verbis, clamnat Apostolus; Nemo, Nemo.*

Caput IV.